

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA METROPOLIA AMMATTIKORKEAKOULUN VÄLINEN SOPIMUS KAUDELLE 2017-2020

1. YLEISTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja ammattikorkeakoulu ovat ammattikorkeakoululain (932/2014) 42 §:n 1 momentin nojalla sopineet ammattikorkeakoulun toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta sekä muista eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamista strategisista tavoitteista.

2. KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA KORKEAKOULUKOHTAISET TOIMENPITEET

Tavoitetila 2025

Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti vahvoja ja kilpailukykyisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu korkeatasoisista, vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Näiden osaaminen täydentää toisiaan siten, että yhteiskunnan ja työelämän erilaisiin tarpeisiin vastataan. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja vaikuttavuus, kestävä kehityksen periaatteet, eettinen toimintatapa sekä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Laatu on vahvistettu kansainvälistymällä, digitalisaatiota hyödyntämällä sekä toimintaa modernisoimalla. Opintopolkuja on joustavoitettu, tieto on avointa ja infrastruktuurit yhteiskäytössä. Suomeen muodostuu tutkimuksen huipulla toimivia yliopistoja ja kaikissa yliopistoissa on kansainväliselle tasolle yltäviä tutkimusaloja. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin koulutusta ja luo edellytyksiä pk-yritysten sekä yksityisen ja julkisen sektorin palvelujen uudistumiselle.

Korkeakoulut ennakoivat ja tukevat yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän uudistumista ja turvaavat tarvittavan korkeakoulutetun työvoiman saatavuuden, ottaen huomioon pienevän nuorisoikäluokan sekä työ- ja elinkeinoelämän ja yhteiskunnan muutosten vaikutukset alakohtaisiin koulutustarpeisiin. Korkeakoulut vahvistavat osaamisellaan eri toimijoita yhdistäviä alue- ja alakohtaisia innovaatio- ja osaamiskeskittymiä. Nämä edistävät alueiden omiin vahvuuksiin ja kilpailuetuihin perustuvaa älykästä erikoistumista sekä uusien kasvualueiden vahvistumista. Samalla hyödynnetään alueiden osaamispotentialia korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä.

Korkeakouluyhteisö heijastaa väestön moninaisuutta ja sen toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Korkeakoulut vahvistavat vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, osaamisen vientiä, elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä.

Korkeakoulut avaavat laajasti tutkimuksen tuloksia ja kehittävät aktiivisesti uusia toimintamalleja osaamisen siirtämiseksi yhteiskuntaan.

Korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmät ovat yhteentoimivia. Tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuus sekä valtakunnallinen tietovaranto tukevat korkeakoulujen toimintaa ja ministeriön ohjausta.

Korkeakoulut ovat lisänneet kansainvälistä vaikuttavuutta ja näkyvyyttä strategisesti valituilla alueilla hyödyntäen keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista. Korkeakoulut hyödyntävät monipuolisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen sekä Team Finland -toiminnan mahdollisuuksia.

TAVOITETILA 2025

Metropolia on sitoutunut toiminnassaan edistämään vuoden 2025 tavoitetilaa laadukkaamman, kansainvälisemmän, vaikuttavamman ja tehokkaamman korkeakoululaitoksen saavuttamiseksi.

Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina

Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulut profiloituvat, selkeyttävät ja tiivistävät yhteistyötä ja työnjakoa niin keskenään kuin tutkimuslaitosten kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa, tukipalveluissa, rakenteissa ja infrastruktuureissa. Syvenevällä yhteistyöllä tuetaan voimavarojen tehokasta käyttöä ja laadun vahvistamista. Kansalliset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet vahvistavat korkeakoulujen profiileja. Korkeakoulut keskittävät voimavaroja harvempiin, vaikuttavampiin ja taloudelliselta kantokyvyltään vahvempiin toiminnallisiin yksiköihin. Tämä edellyttää myös poisvalintojen toteuttamista korkeakouluissa.

Metropolia Ammattikorkeakoulu keskittää toimintansa neljälle kampukselle sopimuskauden aikana. Ammattikorkeakoulu jatkaa pääkaupunkiseudulla yhteistyön tiivistämistä siellä toimivien koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden, erityisesti Aalto-yliopiston kanssa.

Laurea, Haaga-Helia ja Metropolia muodostavat strategisen liittouman, jonka tavoitteena on muodostaa nykyistä vahvempia osaamiskeskittymiä pääkaupunkiseudulle sekä edistää opiskelijoiden mahdollisuuksia hyödyntää liittouman korkeakoulujen koko opintotarjontaa. Liittoumalla vahvistetaan TKI-toimintaa sekä tutkimustulosten hyödyntämistä ja kaupallistamista. Ammattikorkeakoulujen tulee purkaa sopimuskaudella koulutustarjonnan päällekkäisyyksiä siten, että kukin ammattikorkeakoulu suuntaa koulutustarjonnastaan nykyistä suuremman osan vahvuusaloilleen.

Metropolia Ammattikorkeakoulu ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu ja toimivat yhdessä kuntoutusalan osaamiskeskittymänä ja kehittävät alan koulutuksen ja TKI-toiminnan valtakunnallista yhteistyötä.

Metropolia vahvistaa koulutus- ja TKI-toimintaansa muodostamalla 5 eurooppalaisen korkeakoulun Amsterdam University of Applied Sciences, Edinburgh Napier University, Frankfurt University of Applied Sciences, Oslo and Akershus University College of Applied Sciences and University College Ghent kanssa tiiviin, strategiseen yhteistyöhön perustuvan verkoston.

TOIMINNAN KESKITTÄMINEN NELJÄLLE KAMPUKSELLE

Metropolian tilastrategian mukaan toiminta keskitetään vuosien 2017 - 2019 aikana neljälle kampukselle: Arabiaan ja Myllypuroon Helsingissä, Leppävaaraan Espoossa ja Myyrmäkeen Vantaalla. Kampusprojekti on edennyt suunnitelmien mukaisesti muuttovaiheeseen.

Myllypuron uuden kampuksen rakennustyöt etenevät suunnitelmien mukaan. Metropolian rakennus- ja kiinteistöalan ja sosiaali- ja terveysalan koulutukset sekä korkeakoulun johto ja keskitetyt yhteiset palvelut muuttavat Myllypuron kampukselle kahdessa vaiheessa syksyllä 2018 ja syksyllä 2019.

Metropolian kulttuuriala keskittyy Arabian kampukselle osoitteisiin Hämeentie 135 ja Hämeentie 161. Kesällä 2018 otetaan käyttöön 1. vaiheen korjatut tilat Hämeentie 135:ssä ja valmistaudutaan 2. vaiheen musiikin tilojen rakentamiseen. Musiikin uudisrakennukseen sijoittuvien tilojen arvioitu valmistumisaika on marraskuussa 2019. Hämeentie 161 -kiinteistössä on suoritettu sisäilmakorjauksia. Hämeentie 161 tilojen osalta on käynnistetty selvitystyö, voisivatko tilat sijoittaa Hämeentie 135 kiinteistöön. Ruoholahdentorin toimipisteeseen Helsinkiin jää väliajaksi klassisen musiikin koulutusta, kunnes lopulliset tilat ovat valmistuneet.

Myyrmäen kampuksesta tulee teollisten teknologioiden, kestäväen kehityksen ja kansainvälisen liiketoiminnan keskittymä. Kampuksen laajennusosa otetaan käyttöön elokuussa 2018. Kesän 2018 aikana tehdään korjauksia ja muutostöitä myös vanhalla rakennusosalla, merkittävimpänä työnä kemian alan koulutusten laboratorioden päivitys.

Metropolian ICT-kampuksella Leppävaarassa on suunniteltu oppimistilojen modernisointia. Lisäksi on tehty rakennuksen korjaussuunnittelua vesikaton ja ilmanvaihtojärjestelmän uusintaan sekä sisäilmakorjauksia varten.

PÄÄKAUPUNKISEUDUN KOULUTUS- JA TUTKIMUSORGANISAATIOIDEN, ERITYISESTI AALTO-YLIOPISTON KANSSA TEHTÄVÄ YHTEISTYÖ

Metropolia on ollut aktiivinen osapuoli Aalto-yliopiston kanssa helmikuussa 2016 solmitun strategisen kumppanuussopimuksen toimeenpanon osalta. Opetusyhteistyön mahdollisuuksia kartoitettiin erityisesti tekniikkakärjellä ja seuraavilla aloilla: matematiikka, fysiikka, kemia, tietotekniikka, sähkötekniikka, maankäyttö ja maanmittauksen tietotekniikka, neurotiede ja lääketieteellinen tekniikka sekä ympäristötekniikka.

Yhteistyö on edennyt pisimmälle sähkötekniikan ja elektroniikan kanssa. Aalto-yliopiston sähkötekniikan korkeakoulun kanssa yhdessä suunniteltu 15 opintopisteen moduuli jatkuu. Se helpottaa maisteriopintoihin siirtymistä, sillä se täydentää Metropoliaa valmistuvien insinöörien teoriaosaamista. Matematiikan ja fysiikan opetukseen on Metropoliaa luotu vastaava 15 opintopisteen kokonaisuus vapaasti valittavana englanninkielisenä kokonaisuutena. Sen asemasta maisteriopintohauissa jatketaan keskustelua. Metropolia on mukana Aalto-yliopiston koordinoimassa kärkihankkeessa "Älykkäät oppimisympäristöt", jossa digitaalisen korkeakouluopimisen ja verkkopedagogiikan kehittämiseksi tuotetaan verkkomateriaalia ja MOOC:ja. Lisäksi yhteistyössä on hyödynnetty kampusrakentamisen kokemuksia sekä vapautuvia tiloja Arabian kampuksella. Sen sijaan laiteyhteistyö lääketieteellisen tekniikan ja radiologian opetuksen kanssa ei ole neuvotteluista huolimatta lähtenyt käyntiin.

LAUREAN, HAAGA-HELIAN JA METROPOLIAN STRATEGINEN LIITTOUMA

Haaga-Helian, Laurean ja Metropolian strategisen liittouman (3AMK) tavoitteena on vahvistaa kunkin jäsenammattikorkeakoulun strategisten päämäärien toteutumista ja tuottaa lisäarvoa valituilla strategisilla alueilla. Liittouman tarkoituksena on tiivistää jäsenammattikorkeakoulujen yhteistyötä vahvojen yhteisten osaamiskeskusten rakentamiseksi tavalla, joka vahvistaa metropolialueen osaamista ja kansainvälistä kilpailukykyä.

3AMK:n vuoden 2018 toiminnan keskiössä on kaikkia koulutusaloja läpileikkaava työelämän murros. Toiminta keskittyy uusien toimintatapojen, ei hallinnollisten rakenteiden luontiin. Monialaisen tarjontansa ansiosta 3AMK on merkittävä työelämäosaamisen uudistaja metropolialueella. Uusi osaaminen syntyy olemassa olevien toimialojen rajapinnoille, ja siksi korkeakoulujen koulutusalojen välisiä raja-aitoja tulee ylittää rohkeasti.

Kehitystyössä törmätetään opiskelijat, henkilöstö ja sidosryhmät yhteisen tulevaisuuskuvan äärelle. Haaga-Helia, Laurea ja Metropolia ovat ottaneet tekoälyn käyttöön keväällä 2018. Sen avulla tuotetaan osaamiskarttoja verkossa olemassa olevasta avoimesta datasta ja korkeakoulujen omista tietolähteistä. Osaamiskarttojen avulla tuotetaan ratkaisuja tutkinto-, muunto- ja jatkokoulutuksen tarpeisiin sekä uusiin, yhteiskunnan kannalta merkittäviin TKI-hankkeisiin.

3AMK on luonut uusia verkostoja henkilöstön ja opiskelijoiden kesken. Työtä on tehty yli organisaatorajojen, ja vertailukehittäminen on tullut luontevaksi osaksi arkityötä. Vuonna 2018 lanseerataan 3AMK-työnkierron malli, jonka avulla henkilöstö tutustuu kumppanikorkeakouluun henkilöstön jäsenenä oppien toimintatapoja omaan työhönsä hyviä käytäntöjä jakaen. Opiskelijakunnat ovat yhdistäneet voimiaan ja luoneet uusia toimintatapoja. Opiskelijat ovat 3AMK:n toiminnan keskeisiä kehittäjiä.

3AMK-toiminta jakautuu neljään yhteistyöalueeseen:

- Oppimistoiminta
- Vaikuttava TKI-toiminta
- Koulutusvienti
- Innovaatiotoiminta, työelämäyhteistyö ja yrittäjyys

Oppimistoiminnan kehittämisen keskiössä ovat osaamispolut, jotka vastaavat metropolialueen työelämän tarpeisiin. Keväällä 2018 käynnissä ovat olleet Kiinteistöalan kehittäjä ja Circular Economy-osaamispolut. Syksyn 2018 opetustarjontaan tuotetaan neljä osaamispolkua: TalousWelho, Sote-liiketoimintaosaaja, Perusta oma verkkokauppa sekä Wine Import Business. 3AMK-opiskelijat voivat osallistua osaamispolkuihin ilman esitietovaatimuksia.

Myös opettajat tekevät osaamispoluilla yhteistyötä ja oppivat toisiltaan. Osaamispoluista kerätään laadullista palautetta kehitystyön pohjaksi ja työelämä on aktiivisesti mukana kehittämässä työelämävastaavuutta.

Vuoden 2018 muu 3AMK-opetustarjonta on volyymiltaan vuoden 2017 tasolla. Keväällä 2018 tarjolla on 151 opintojaksoa. Laajan kielitarjonnan lisäksi valittavissa on muita opintojaksoja, joita ei ole omassa korkeakoulussa. Professional Summer School tarjoaa neljä yhteistä intensiivitoteutusta. Cambridge Venture Camp kokoaa yhteen yrittäjyydestä kiinnostuneita ja CERN BootCamp ylempien AMK-tutkintojen

opiskelijoita. Digital Wellbeing Sprintissä opiskelijat innovoivat käyttäjäkeskeisiä digitaalisia palveluita ja 10 Days 100 Challenges -opintojaksolla opiskelijat ja työelämän edustajat ratkovat yhdessä tekoälyyn liittyviä haasteita.

Volyymin kasvattaminen mahdollistuu vuonna 2019, jolloin opiskelijahallinnon prosessit automatisoituvat Peppi-järjestelmien ristiinopiskeluominaisuuden myötä. Digikampus-projekti on hyvässä vauhdissa ja edistää opiskelijaliikkuvuutta luomalla digitaalisen oppimisympäristön, jolla 3AMK:n tarjonta on käyttäjälähtöisesti tarjolla opiskelijoille.

3AMK-kirjastot ovat tehneet tiivistä yhteistyötä. Fyysisten teosten lainaaminen sujuu joustavasti, e-aineistojen osalta käyttöoikeuksien laajentamisesta koskemaan koko liittoumaa neuvotellaan kustantajien kanssa. 3AMK-korkeakoulut saavat kustannushyötyjä yhteensopivilla tietojärjestelmillä.

Vaikuttava TKI-toiminta edistää 3AMK:n yhteistä hanketoimintaa, jonka tavoite on tuottaa puolet liittouman TKI-volyymistä. 3AMK-hankesalkku kattaa 17 hanketta. Keväällä 2018 uusia hankkeita tuotetaan ProjektiBoosterin avulla toista kertaa. Prosessin aikana eri koulutusalojen osaajat luovat uusia, korkeakoulujen painoalueita yhdistäviä hankehakemuksia.

Koulutusvientitoiminta on 3AMK:ssa organisoitu EduExcellence Oy:n alle. Tarkoituksena on kanavoida kaikki jäsenkorkeakoulujen koulutusvientihankkeet yhtiön kautta ja tuotteistaa markkinoita kiinnostavaa koulutustarjontaa. Myyntitiimi on aloittanut täysimääräisenä helmikuussa 2018. Uusmyynti ja toimintojen kehittäminen on edennyt. Henkilöstö on tehnyt myyntimatkoja Kiinaan, Lähi-Itään ja Latinalaiseen Amerikkaan. Etenkin opettajakoulutus ja online-kurssitarjonta on herättänyt kiinnostusta.

Innovaatiotoiminta, työelämäyhteistyö ja yrittäjyys -yhteistyöalue on keskittynyt vuonna 2018 opiskelijoiden kiinnostuksen lisäämiseen yrittäjyysopintoja ja -tilaisuuksia kohtaan ja 3AMK-opettajien yrittäjyystaitojen ja -valmiuksien kehittämiseen. Syksyksi on suunnitteilla yhteinen yrittäjyystapahtuma, 3AMK pitching camp Tieto Oy:n kanssa sekä yhteinen yrityksen omistajanvaihdoskoulutus.

3AMK-liittouma käy säännöllistä dialogia ulkoisten sidosryhmien kanssa. Vuonna 2018 3AMK-neuvottelukunta kokoontuu kaksi kertaa tuoden yhteen mm. Sitran, Business Finlandin, EK:n sekä merkittävien työnantajien päättäjiä keskustelemaan liittouman roolista tulevaisuuden työelämän kehittäjänä. Toimintaa kehitetään tiiviissä yhteistyössä metropolialueen kaupunkien kanssa.

KUNTOUTUSALAN OSAAMISKESKITYMÄ

Kuntoutuksen osaamiskeskitymä on edennyt hyvin tavoitteittensa suuntaisesti kuntoutuksen koulutusten laadun varmistamiseksi sekä hyviä käytänteitä jakaen. Osaamiskeskitymässä kehitetään erityisesti e-oppimista osana valtakunnallista verkostotoimintaa ja osallistutaan ristiinopiskeluhankkeeseen. Kuntoutuksen yhteistä tietoperustaa on työstetty yhdessä. Verkostossa on rakennettu kahdet moniammatilliset kuntoutuksen erikoistumisopinnot, joissa teemoina ovat kotikuntoutus ja etäratkaisut.

Osaamiskeskitymässä on työstetty yhteistyössä useita TKI-hakemuksia sekä valittu kolme keskeistä kuntoutuksen teemaa yhteisen hanketyöskentelyn perustaksi. Osana verkostotyötä on myös profiloiduttu.

Myös kuntoutukseen liittyvää vaikuttamistyötä on tehty osallistamalla verkostojen ja hankkeiden työskentelyyn tuoden aktiivisesti esille tulevaisuuden kuntoutusajattelua ja osaamista. Tulevaisuuden sote -työtä on pohdittu ja viety eteenpäin järjestämällä erilaisia tapahtumia. Opiskelijoita on osallistettu vahvasti ja he ovat olleet mukana yhdessä kehittämässä osaamiskeskittymän toimintaa.

KANSAINVÄLINEN STRATEGINEN KUMPPANUUSVERKOSTO U!REKA

Kansainvälisen strategisen kumppaniverkoston U!REKA:n (Urban Research and Education Knowledge Alliance) marraskuussa 2016 alkanut yhteistyö on kehittynyt. Verkostoon kuuluvat Metropolian lisäksi Amsterdam University of Applied Sciences, Edinburgh Napier University, Frankfurt University of Applied Sciences, Oslo Met - Oslo Metropolitan University (aiemmalta nimeltään Oslo and Akershus University College of Applied Sciences) ja University College Ghent. Liittouma keskittyy nimensä mukaisesti suurten kaupunkialueiden haasteisiin.

Liittouman toiminta on nyt keskittynyt erityisesti yhteistyöhön TKI-toiminnassa. Liittouman toinen vuotuinen tieteellinen konferenssi järjestettiin Edinburghissa marraskuussa 2017. Konferenssi keskittyi neljään liittouman tunnistamaan yhteiseen TKI-teemaan: siirtolaisuus ja pakolaisuus kaupungeissa, terveys ja hyvinvointi kaupunkiympäristöissä, urbaani kestävä kehitys ja älykäs kaupunki. Konferenssin jälkeen liittouman työryhmät kokoontuivat Edinburghiin kehittämään toimintaa. Vuoden 2018 konferenssi tullaan järjestämään Frankfurtissa marraskuussa.

Yhteisiä, laajoja rahoitushakemuksia on haettu sekä tutkimusyhteistyötä aloitettu. Liittouman ohjausryhmä päätti kokouksessaan huhtikuussa 2018 liittouman TKI-strategian valmistelusta sekä TKI-vastuiden organisoitumisesta. Yhteisiä TKI-teemoja, joihin keskitytään, on vahvemmin tunnistettu bibliometrisellä analyysillä ja hankkeiden kartoittamisella. Lisäksi liittouma jatkaa yhteistutkimuksen valmistelua ja muuta oppimistoiminnan yhteistyötä.

Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään

Korkeakoulut nostavat koulutuksen laatua uudistamalla koulutussisältöjä, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista sekä lisäämällä yhteistyötä. Korkeakoulut hyödyntävät digitalisaation tuomia mahdollisuuksia täysimääräisesti. Korkeakoulut kehittävät opiskelijavalintoja, hyväksilukumenettelyjä ja tutkintoja niin, että kansallinen ja kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy. Korkeakoulut luopuvat pääsääntöisesti siltaopinnoista.

Korkeakoulut hyödyntävät toisen asteen tutkintoja opiskelijavalinnassa nykyistä enemmän ja luopuvat pitkäkestoisesta valmistautumisesta edellyttävistä pääsykokeista. Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Valintamenettelyjä kehitetään alakohtaisessa yhteistyössä. Ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavien osuutta uusista opiskelijoista kasvatetaan hyödyntämällä paikkojen varaamismahdollisuutta ensikertaisille hakijoille ja kehittämällä siirto-opiskelijoiden valintaa.

Korkeakoulut tukevat mahdollisuuksien tasa-arvoa ja edistävät tutkintojen suorittamista tavoiteajassa kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut lisäävät joustavia opiskelumahdollisuuksia sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Korkeakoulut monipuolistavat opiskelijoiden ohjausta ja lisäävät yhteistyötä työelämän kanssa. Toimivat ura- ja rekrytointipalvelut tukevat nopeaa valmistumista ja työllistymistä. Korkeakoulut ottavat käyttöönsä valtakunnallisen uraseurannan.

Korkeakoulut ottavat vastuuta maahanmuuttajien osaamisen ja koulutustarpeiden tunnistamisesta sekä työllistymisen edellytysten parantamisesta.

Metropolia ammattikorkeakoulu ottaa vuoteen 2018 mennessä käyttöön opiskelijavalinnan, joka ei edellytä hakijalta pitkää valmentautumista. Ammattikorkeakoulu hyödyntää ammatillisen toisen asteen tutkintotodistuksia ja ylioppilastutkintotodistuksia opiskelijavalinnoissa.

Ammattikorkeakoulu lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Vuonna 2020 ammattikorkeakouluun perustutkintoa suorittamaan valituista opiskelijoista vähintään 80 % on aidosti ensimmäistä kertaa korkeakouluun hyväksytyjä.

Metropolia, Laurea ja Haaga-Helia ammattikorkeakoulut suunnittelevat ja toteuttavat sopimuskaudella yhteisen opetustarjonnan ja digitaalisen kampuksen, jotka ovat avoimesti kaikkien kolmen korkeakoulun opiskelijoiden saatavilla.

Ammattikorkeakoulu toimii yhtenä korkeakouluista, jotka neuvovat ja ohjaavat maahanmuuttajia korkeakoulutukseen ja työelämään.

OPISKELIJAVALINTOJEN KEHITTÄMINEN

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Metropolia Ammattikorkeakoululle vuosiksi 2017-2019 erityisavustusta ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittämishankkeeseen, jossa kehitetään kansallisella tasolla niin todistusvalintoja, valintakokeita kuin myös muita osaamisperustaisiin perustuvia valintamenettelyjä.

Hankkeessa tehdyn valmistelutyön pohjalta on kevään 2018 aikana sovittu, että ammattikorkeakoulut ottavat kevään 2020 yhteishaussa käyttöön todistusvalinnan, joka perustuu ammatillisen perustutkinnon ja ylioppilastutkinnon arvosanojen pisteyttämiseen. Todistusvalinnasta tulee pääväylä ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen keväästä 2020 lähtien. Täytettävistä paikoista valtaosa varataan ensimmäistä opiskelupaikkaansa hakeville. Todistusvalinnan rinnalla säilyvät valintakoe ja muut osaamisperustaiset valintaväylät, jotka laajentavat hakijoiden mahdollisuuksia saada opiskelupaikka.

Todistusvalinnassa käytettävät ylioppilastutkinnon, ammatillisen perustutkinnon ja kansainvälisten ylioppilastutkintojen pisteytysmallit otetaan käyttöön kaikissa ammattikorkeakouluissa, kaikilla koulutusaloilla lukuun ottamatta kulttuurialaa ja Diakonia-ammattikorkeakoulun tulkin koulutusta. Poliisiammattikorkeakoululla ja Högskolan på Ålandilla on omat hakunsa.

Hankkeen koordinoimassa yhteistyössä on kehitetty ammattikorkeakouluille ylioppilastutkintotodistuksen (ml. kansainväliset RP/DIA-, IB-, ja EB-tutkinnot) ja ammatillisen perustutkintotodistuksen perusteella tehtäviin todistusvalintoihin perustuvat pisteytysmallit. Pisteytysmallit on hyväksytty hankkeen ohjausryhmässä 19.2.2018 ja käsitelty Arene ry:n koulutusvaliokunnassa (1.3.2018) sekä Arenen rehtorikokouksessa (14.3.2018). Pisteytysmallien käyttöönotosta tiedotettiin valtakunnallisesti 14. toukokuuta 2018 sovitun mukaisesti.

Hankkeen yhtenä tavoitteena on digitaalisesti toteutettavan valtakunnallisen valintakokeen kehittäminen eri

koulutusalat huomioiden. Hankkeen ohjausryhmä on päättänyt 19.2.2018 kokouksessa, että uuden digitaalisen valintakokeen käyttöönotto siirretään syksylle 2019. Digitaalisen valintakokeen kehittämisessä on tunnistettu kevään 2018 aikana valintakokeen sisältöalueet, jotka perustuvat hankkeessa toteutettujen verkkokyselyn, kirjallisuuskatsausten ja asiantuntijapaneelien tuloksiin. Myös valintakokeen teknisen toteutuksen suunnittelutyö etenee.

Ohjauksen ja viestinnän kehittämisen -osahankkeen projektiryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 7.3.2018. Osahankkeen tarkoituksena on kehittää ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen ohjauksen ja viestinnän kokonaisuutta. Kevään aikana on laadittu osahankkeen tarkennetut toimenpiteet, joiden pohjaksi kerätään tietoa opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän sisällöistä, toimivista käytännöistä sekä kehittämistarpeista.

YHTEISTYÖ TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJIEN KANSSA

Vuosi 2017 oli yhteistyön syventämistä käytännön toiminnan tasolle. Tässä toiminnassa on haettu parhaita käytännön tapoja yhteistyön ja opiskelijoiden liikkuvuuden edistämiseksi. Tutkinto-ohjelmien käytännönläheisten lähestymistapojen ja erilaisten yhteistyömallien mahdollistaminen on koettu tärkeäksi.

Toiminta on keskittynyt opintojen tarjontaan. Opintosuoritusten määrä nousi ja uusien avausten odotetaan jatkavan myönteistä kehitystä. Uusia yhteistyön muotoja on haettu aktiivisesti tapaamisissa yhteistyökumppaneiden kanssa. Erityisenä kehittämiskohteena on tiedustettu opintojen keskeyttämisten ehkäiseminen tarjoamalla enemmän orientoivia osuuksia ammattikorkeakoulun opintoihin.

Toisen asteen opinto-ohjaajille ja oppilaille on järjestetty lisäksi tutustumis- ja infotilaisuuksia eri toimipisteissä. Opinto-ohjaajien kanssakäyminen oli aktiivista ja tiedotus- ja oppimateriaalin valmistus tälle kohderyhmälle aloitettiin keväällä 2017.

Ammattioppilaitokset ovat olleet aktiivisia ja useiden kanssa on kehitetty yhteistyötä uusien tutkintoalojen ja -ohjelmien tultua mukaan toimintaan. Myös lukioden kanssa on kehitetty ensimmäisiä yhteistyön muotoja. Vuoden 2018 tavoitteena on lukioden kanssa tehtävän yhteistyön lisääminen.

MAHDOLLISUUKSIEN TASA-ARVO

Metropoliassa on päivitetty Opetuksen erityisjärjestelyt -opas, jossa on tietoa Metropolian toimintatavasta tilanteissa, joissa opiskelijalla on oppimiseen liittyvä erityisjärjestelyjen tarve. Opas antaa opettajille, opinto-ohjaajille ja muulle opetushenkilöstölle linjauksia opetuksen erityisjärjestelyistä sekä tietoa siitä, kuinka kehittää omia valmiuksia kohdata erilaisia oppijoita arjen työssä. Lisäksi julkaisussa on tietoa prosessista, jolla opiskelija voi päästä opintojen erityisjärjestelyiden piiriin. Metropoliassa järjestetään lukukausittain lukiseuloja, joissa opiskelijalla on mahdollisuus kartoittaa omaa lukivaikeustilannettaan. Lukiseulat ovat Metropolian tutkinto-opiskelijoille maksuttomia.

Ohjaustyön laadun varmistaminen on ollut Metropoliassa yhtenä strategisena painopistealueena. Lukuvuonna 2017-2018 aiheesta järjestettiin HOPS-ohjaajille Metropolia Akatemia. Ohjaustoimijoiden osaamisen kehittämistä jatketaan myös ensi lukuvuonna tiivistetyllä ohjauskoulutuksella.

Tammikuussa 2018 Metropoliaassa otettiin käyttöön uudistettu aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen hakemisen ja kirjaamisen tietojärjestelmäpalvelu, joka mahdollistaa entistä tehokkaammin ja sujuvammin opiskelijan aiemman osaamisen liittäminen osaksi tutkintoa. Metropolia on mukana kehittämässä sähköistä palvelua, joka mahdollistaa joustavien ja yksilöllisten opintopolkujen rakentamisen, liikkuvuuden lisäämisen eri korkeakoulujen välillä sekä muualla hankittujen opintojen liittäminen osaksi tutkintoa. eAhotin lisäksi myös muita opiskelijan opintojen suunnittelun sähköisiä palveluita (mm. eHOPS ja opintojen valintaan liittyvät hakupalvelut) on kehitetty käyttäjälähtöisesti osallistamalla opiskelijoita sekä koulutuksen suunnittelijoita kehitystyöhön.

Metropolian opiskeluhyvinvointipalvelun painopisteenä on vuonna 2018 kansainväliset tutkinto-opiskelijat. Heille suunnatun kyselyn perusteella on yhteistyössä Haaga-Helia ja Laurea ammattikorkeakoulujen kanssa luotu pien- ja vertaisryhmäaktiviteetteja, jotka tukevat kiinnittymistä opiskeluyhteisöön ja edesauttavat suomen kieleen ja suomenkielisiin opiskelijoihin tutustumista.

MAAHANMUUTTAJIEN OHJAUS KORKEAKOULUTUKSEEN JA TYÖELÄMÄÄN

Metropolia on toiminut kevästä 2016 alkaen maahanmuuton vastuukorkeakouluna rakentaen asiakaslähtöisesti SIMHE (Supporting Immigrants in Higher Education)- palveluja. SIMHE-Metropolian tavoitteena on ohjata korkeakoulukelpoisia ja korkeakoulutettuja maahanmuuttajia tarkoituksenmukaisille koulutus- ja urapoluille.

SIMHE-ohjauspalveluasiakkaiden määrä on jatkanut kasvuaan ja vuoden 2018 ensimmäisellä kvartaalilla saavutettiin asiakasmäärässä jo 42 prosenttia (190) vuoden 2017 kokonaisohjausasiakasmäärästä (438). SIMHE-Metropolian ohjauspalveluissa työskentelee kaksi osa-aikaista työntekijää. Asiakasohjauksen lähtökohtana on holistinen ohjaus sisältäen ymmärryksen ammatillisen ja koko korkeakoulutuksen tarjonnasta sekä yksilön ansioturvaan ja työllistymiseen liittyvistä asioista.

SIMHE-Metropolia toimii verkostomaisesti kotouttamisen laaja-alaisessa poikkihallinnollisessa toimintaympäristössä. Maahanmuuttaja-asiakkaat ovat painottaneet kouluttautumisen lisäksi myös haluansa työllistyä. Työ- ja elinkeinoministeriön maahanmuuttajien koulutuspolkuja ja siirtymien joustavuutta arvioinut työryhmä totesi raportissaan Suomessa asuvien kansainvälisten osaajien olevan vielä hyödyntämätön resurssi innovaatioiden ja kasvun vauhdittamisessa. Kansainväliseen osaamiseen liittyvät palvelut eivät ole muodostuneet rakenteelliseksi osaksi yritysten kasvun ja kansainvälistymisen palveluita ja kansainvälisten osaajien monialaista osaamista ja verkostoja tulisi hyödyntää työmarkkinoille ohjaamisessa ja yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä nykyistä tehokkaammin. Työryhmä teki esityksen maahanmuuton vastuukorkeakoulumallin (SIMHE) vahvistamisesta ja työnjaon kehittämisestä muun muassa niin, että korkeakouluopintoja omaavat tai korkeakouluopinnoista kiinnostuneet henkilöt voivat hakeutua vastuukorkeakouluihin osaamisen kartoitusta ja ohjausta varten. Lisäksi julkisen työvoima- ja yrityspalvelulain (916/2012) mukaisena asiantuntija-arviointina hankitaan ohjaus- ja neuvontapalvelua eri alojen korkeasti koulutetuille maahanmuuttajille, jotka ovat asiakkaina TE-toimistossa. (TEM 36/2017, 31-33.)

Pilottiyhteistyöhanke Maahanmuuttajien koulutuspolkujen nopeuttaminen ja joustavat siirtymät toteutettiin syysalvella 2017 Uudenmaan ELY-keskuksen rahoituksella yhteistyössä Uudenmaan TE-toimiston kanssa. Kokemukset pilotista olivat hyvät ja vaikuttavuustulokset arvioidaan syksyllä 2018.

SIMHE-palveluiden arviointi käynnistettiin keväällä 2018 opetus- ja kulttuuriministeriön koordinoimassa SIMHE-ohjausryhmässä sovitulla tavalla. Asiakaskokemusta arvioidaan asiakaspalautekyselyllä ja vaikuttavuutta vaikuttavuuskyselyllä. Vaikuttavuuskyselyiden tulokset vuoden 2017 asiakkaiden osalta saadaan kesän 2018 aikana ja raportoidaan syksyllä 2018.

Metropolia käynnisti syksyllä 2017 yhdeksän ammattikorkeakoulun Valmentavasta Valmiiksi - kehittämishankkeen. Hankkeen tavoitteena on korkeakouluopintoihin valmentavien koulutusten kehittäminen yhtenäistämällä koulutusten hakuprosessia ja -periaatteita sekä laatimalla valmentavalle koulutukselle kansalliset suositukset. Samalla pyritään luomaan osallistavaa integraatiota edistävää toimintakulttuuria korkeakouluissa. Hankkeessa kehitetään sekä koulutuksen alueellisia toteutuksia että korkeakoulujen yhteistoteutusta digitaalisten menetelmien avulla. Hanke on edennyt suunnitelmallisesti aikataulussa.

METROPOLIAN, LAUREAN JA HAAGA-HELIAN YHTEINEN OPETUSTARJONTA JA DIGITAALINEN KAMPUS

3AMK-opetustarjonnassa oli lukuvuonna 2017-2018 kaksi laajempaa opintopolkua. Syksyllä 2018 alkaa kuusi ja keväällä 2019 kaksi uutta 15 opintopisteen polkua. Kukin korkeakoulu toteuttaa näihin monialaisiin kokonaisuuksiin profiilinsa mukaisen osuuden. Opintoja nopeuttavaa kesäopintojen Professional Summer School -tarjontaa laajennettiin neljään intensiivijaksoon, joista kahdessa on kansainvälinen osuus. Leppävaaran kampuksella avautuu elokuussa kansainvälinen Metropolian ICT summer School -tarjonta myös 3AMK-opiskelijoille. Osaamista laajentava tarjonta on toteutunut edellisvuoden tasolla. Aalto-yliopiston ja 3AMK-liittouman yhteinen kielitarjonta on jatkunut suunnitellusti.

Opintojaksojen tarjonta oli 183 kpl (2017) ja 307 kpl (2018). Osaamista laajentavia opintopaketteja oli 75 (2017) ja 148 (2018). Kieliopintojen 3AMK-tarjonta oli vastaavasti 108 (2017) ja 159 (2018) (ei mukana Aalto-yliopiston tarjonta). Työnjaon etuja on ammattialakohtainen erikoistuminen ja harvinaisten kielten tarjonnan yhteistyö, mm japani. ICT Summer School opintoja on tarjolla 13 kpl. Toteutunut opiskelijaliikkuvuus 3AMK:n sisällä oli 597 (2017) ja 323 opiskelijaa (kevät 2018). Suorituksia toisessa ammattikorkeakoulussa kertyi 1267 opintopistettä (2017).

Kolmen korkeakoulun yhteinen digikampus on edennyt suunnitelman mukaisesti. 3AMK yhteinen oppimisympäristö on päätetty toteuttaa Moodle-alustalle (asennus 05/18) ja se hallitaan Metropolian palvelimella. Yhteinen oppimisalusta mahdollistaa korkeakoulujen yhteisten opintototeutusten joustavan tarjonnan ja niiden yhtenäisen ja korkean laadun. Kirjautuminen toteutuksille mahdollistuu HAKA-kirjautumistunnuksilla.

Laadukkaan verkko-opetuksen varmistamiseksi on tuotettu 3AMK-laatukriteerit, joiden toteutumisesta, yhteisessä tarjonnassa olevien toteutusten osalta, jokainen korkeakoulu vastaa itse. Lisäksi suunnitteilla on digipedagogista tukea ja valmennusta opettajille. Myös tietosuoja - ja tekijänoikeusasioista käydään aktiivista keskustelua, yhteisten 3AMK-linjausten kirjaamiseksi.

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia

Korkeakoulut tukevat uusia lupaavia tutkimusaloja sekä kansainvälisen huipun tuntumassa kehittyviä tutkimussuuntia.

Korkeakoulut ovat sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaation tasoilla. Korkeakoulut tukevat kansallisen osaamis pääoman kasvua mm. avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

Korkeakoulut kehittävät tutkimuslaitosten sekä muun työ- ja elinkeinoelämän kanssa pitkäjänteisesti yhteisiä tutkimusympäristöjä, joilla on edellytykset menestyä kansainvälisessä ja monitieteisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulut vahvistavat tutkimuslaitos- ja työelämäyhteistyötä ja kokoavat sitä tukevaa osaamistaan sekä kehittävät toimintatapojaan tutkimustulosten ja innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Korkeakoulut kokoavat tutkimusrahoitusasiantuntemustaan sekä kehittävät toimintatapojaan ja keskinäistä yhteistyötään siten, että niillä on paremmat edellytykset hankkia laadullisesti kilpailtua, täydentävää rahoitusta strategiansa ja profiilinsa mukaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön sekä taiteelliseen toimintaan.

Metropolian, Haaga-Helian ja Laureaan liittoumalla vahvistetaan ammattikorkeakoulujen TKI-toimintaa sekä tutkimustulosten hyödyntämistä ja kaupallistamista. Metropolia lisää yhteistyötä TKI-toiminnassa Aalto-yliopiston kanssa hyödyntäen kummankin vahvuuksia sekä edistää tutkimusinfrastruktuurien ja -tilojen tehokasta käyttöä.

Ammattikorkeakoulun ulkoisen TKI-rahoituksen määrä nousee sopimuskauden loppuun mennessä tasolle 7,5 miljoonaa euroa vuodessa. Tästä rahoituksesta 50 % tulee Metropolian, Haaga-Helian ja Laureaan yhteisestä hanketoiminnasta.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa varmistetaan kytkentä ammattikorkeakoulun strategiaa tukevaan TKI-toimintaan.

Ammattikorkeakoulun koko henkilöstön TKI-osaamista syvennetään tiiviissä vuorovaikutuksessa muiden korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja elinkeinoelämän kanssa.

Ammattikorkeakoulun avoimen tieteen ja tutkimuksen toimintatapa nousee sopimuskauden aikana tasolle neljä.

UUSIEN LUPAAVIEN TUTKIMUSALOJEN JA -SUUNTIEN TUKEMINEN

Uudistamisen ja kasvun ytimessä ovat Metropolian ilmiölähtöiset innovaatiokeskittymät, joita rakentuu yhteiskunnallisesti merkittävien ilmiöiden ympärille. Uusille kampuksille Helsinkiin, Vantaalle ja Espooseen sijoittuvat innovaatiokeskittymät tarjoavat suotuisan toiminta- ja innovaatioympäristön toimiala-, sektori- ja teknologiarajat ylittävien haasteiden ratkaisemiselle.

Ilmiölähtöisten innovaatiokeskittymien teemoja ovat:

- älykäs liikkuminen
- puhtaat ja kestävät ratkaisut
- asiakaslähtöiset hyvinvointi ja terveystalvet sekä
- tieto-ohjattu rakentaminen

Ihmiskeskeisellä ratkaisuoitteella, kuin myös tiedon ja erilaisten teknologioiden (AI, 5G, XR, Big Data, IoT, robotiikka) hyödyntämisellä on keskeinen rooli ilmiölähtöisten haasteiden ratkaisuisissa: näkökulmat kytkeytyvät toisiinsa ja parhaimmillaan ne tuottavat yhdessä avain uudenlaisia ratkaisuja.

Toimintaa on menestyksekkäästi käynnistetty Älykkään liikkumisen innovaatiokeskitymässä. Tärkeä osa tulevaisuuden liikkumisen kokonaisuutta on autonominen liikkuminen. Innovaatiokeskitymässä on kasvatettu osaajien verkostoa kehittämään uusia tekniikoita ja palveluratkaisuja liikenteen, logistiikan ja ihmisten tarpeiden edistämiseen. Yhteistyökumppaneina on palveluntuottajia, teknologiayrityksiä, rahoittajia ja tutkijoita, jotka luovat käyttäjää hyödyttävää älykkäämpää liikkumista.

Uusille kampuksillemme rakentuu kullekin oma toiminta- ja innovaatioalusta - Ratkaisujen Areena - joka tarjoaa puitteet nopeisiin kokeiluihin, testauksiin ja pilotteihin sekä fyysisen paikan uudelleenlaistulle aktiiviselle yhteistyölle julkisten toimijoiden, yritysten, yhteisöjen ja kansalaisten välillä.

Ratkaisujen Arenalla on myös merkittävä tehtävä uuden oppimisen vauhdittajana. Arenalla järjestetään muun muassa erilaisia ilmiöihin ja uusiin teknologioihin liittyviä ajankohtaisseminaareja sekä uudistetaan ja päivitetään ilmiö- ja teknologiaosaamista yhteiskunnan tarpeiden mukaan.

AVOIN TOIMINTAKULTTUURI JA TIEDE

Metropolian avoimen TKI-toiminnan ja opetuksen tavoitteita, päämääriä, toimintatapoja ja työkaluja kehitetään kansallisesti ja kansainvälisesti sovitujen yhteisten periaatteiden mukaisesti. Avoimuuden kulttuuria on vahvistettu osana strategian toimeenpanoa, esimerkiksi 3AMK-yhteistyössä, kampusstrategiassa ja infrastruktuurikehityksessä, TKI-toiminnan verkostoyhteistyössä sekä laadunvarmistuksessa.

Metropolia on edistänyt yhteistyössä muiden kansallisten toimijoiden kanssa avointa toimintakulttuuria. Tähän liittyvät mm. ARENE:n toiminta, Avoimuuden lisääminen korkeakoulujen käyttäjälähtöisessä innovaatioekosysteemissä -hanke, AMKien TKI-johdon verkosto, AMK-juristien verkosto, TENK:n toiminta, Suomen ammattikorkeakoulujen tietohallintojohtajien AAPA-verkosto ja 3AMK-yhteistyö.

3AMK:n rehtorikollegio hyväksyi vuonna 2017 yhteiset avoimuuden lupaukset ja periaatteet (Liite 1: "Viisas avoimuus: 3AMK:n yhteiset avoimuuden lupaukset", Toimitettu asiakirjatalennuksen kautta). Lupauksissa ja niitä avaavissa linjauksissa on sovittu avoimen TKI-toiminnan sekä soveltuvin osin avoimen koulutuksen ja liiketoiminnan periaatteista, soveltamisalueista ja tavoiteaikataulusta. Lupaukset käytäntöön vievät toimenpiteet toteutetaan vuosien 2017 - 2020 aikana.

Yhdessä sovitun Viisaan avoimuuden lähtökohta on, että avaamme infrastruktuurit ja ympäristöt, aineistot, menetelmät ja tulokset aina kun se on mahdollista. Avoimuudesta voimme poiketa perustellusta syystä, esim. jos henkilötietojen ja yksityisyyden suoja, tulosten kaupallinen hyödyntäminen tai toiminnan tavoitteet vaarantuvat avoimuudesta.

Viisasta avoimuutta on myös se, että hyödynnämme omassa toiminnassamme avoimia infrastruktuureja, ympäristöjä, aineistoja, menetelmiä ja tuloksia aina kun mahdollista. Strategisen liittouman yhteinen tavoitetaso avoimuuden toimintakulttuurille vuonna 2020 on neljä ja avoimuuden lupauksen toteutuessa se saavutetaan.

YHTEISTEN TUTKIMUSYMPÄRISTÖJEN KEHITTÄMINEN

3AMK avoimuuden lupauksen ja periaatteiden mukaisesti hyödynnämme kampuskehityksessä sekä investoinneissa ja hankinnoissa avoimia infrastruktuureita ja ympäristöjä. Suunnittelemme tulevat infrastruktuurimme ja ympäristömme lähtökohtaisesti avoimiksi ja avaamme olemassa olevat noudattaen Eurooppalaisen tutkimusinfrastruktuurien strategiafoorumin (ESFRI) periaatteita ja suosituksia tutkimusinfrastruktuurien avaamiseen ja yhteiskäyttöön sekä kansallisia käyttöpolitiikkasuosituksia.

AMKien TKI-johdon verkoston ja Arenen toteuttamassa tiedonkeruussa tunnistettiin vuonna 2017 Metropolia-alueella olevan 11 TKI-ympäristöä tai tutkimusinfrastruktuuria, jotka ovat ulkopuolisten hyödynnettävissä joko avoimesti tai rajoitetusti. Metropolian TKI-toiminnan ulkoisessa arvioinnissa (kevät 2018) kehittämiskohteeksi tunnistettiin tutkimusinfrastruktuurien johtamisen vahvistaminen yhteiskäytön ja avoimuuden tavoitteet huomioiden.

Alkuvuodesta Metropolia on yhdessä Helsingin kaupungin ja Business Finlandin kanssa toteuttanut esiselvityksen Helsinki XR-keskuksen perustamisesta Arabian kampukselle. Esiselvityksessä kartoitetaan mahdollisuudet perustaa keskittymä, joka synnyttää tutkimus- ja yritysyrityksiä. Onnistuakseen kansainvälisessä läpimurrossa pienet yritykset tarvitsevat sekä liikeidean ja teknologiaosaamista että tilaisuuden oppia toisiltaan ja tukea TKI-rahoituksen hankkimiseen.

METROPOLIAN, HAAGA-HELIAN JA LAUREAN LIITTOUMAN TKI-TOIMINNAN VAHVISTAMINEN

3AMK:n TKI-toimintaa kehitetään ja vahvistetaan vuoden 2018 aikana toimintasuunnitelman mukaisesti:

1. Yhteisten hankkeiden valmistelu 3AMK ProjektiBoosterin ja muun yhteistyön avulla
2. Hankkeiden toteuttaminen hankesuunnitelmien mukaisesti
3. Hallinnon kehittäminen ottamalla käyttöön yhteisiä menetelmiä ja työkaluja, mm. hankkeiden seurantaan ja raportointiin, avainkumppanuuksien ja verkostojen haltuunottoon sekä TKI-toimintaan tarvittavan osaamisen kartoittamiseen.
4. Yhteisen sisäisen ja ulkoisen viestinnän vahvistaminen vaikuttavan TKI-toiminnan aikaansaamiseksi
5. Opiskelijoiden integroiminen TKI-toimintaan

Kolmen korkeakoulun käytännön toiminta yhteisen toimintasuunnitelman puitteissa on poikkeuksellista Suomessa.

Tulokset

3AMK ProjektiBoosterin ja muun TKI-yhteistyön avulla on lisätty korkeakoulujen keskinäistä vuorovaikutusta, tavoitteellista yhteistoiminnassa tapahtuvaa rahoitushakemusten tekemistä ja hankkeiden toteuttamista. 3AMK ProjektiBoosteri on ainutlaatuinen konsepti yhteisten rahoitushakemusten tuottamiseksi, hyödyntäen toisiaan täydentäviä osaamisia ja vahvuuksia. Yhteiset hakemukset keskitetään laajoihin kansallisiin ja kansainvälisiin rahoitusinstrumentteihin. ProjektiBoosteri on toteutettu kaksi kertaa, ensimmäinen syksyllä 2017 ja toinen keväällä 2018. Kolmas ProjektiBoosteri-kierros alkaa parhaillaan ja päättyy vuoden 2018 lopussa. Syksyllä 2017 ProjektiBoosterissa oli mukana 13 tiimiä (65 henkilöä) ja kevään 2018 kierroksella mukana on yhdeksän tiimiä (50 henkilöä). Kuviosta 1 ilmenee 3AMK:n yhteisen TKI-hankesalkun kehittyminen vuosina 2017-2018.

Yhteistyö on lisännyt korkeakoulujen TKI-toiminnan volyymia ja vaikuttavuutta. Yhteistyön ja toimenpiteiden seurauksena 3AMK:n hankesalkussa olevien hankkeiden lukumäärä on noussut vuodessa kaksinkertaiseksi ja volyyymi nelinkertaiseksi. Hankesalkun volyyymi on tällä hetkellä 18,64 miljoonaa euroa, josta 8,14 miljoonaa euroa on käynnissä olevia hankkeita. Samaan aikaan yhteisten hankkeiden osatoteuttajien määrä on noussut 197:stä 460:een, joten voidaan todeta, että yhteistyön ansiosta yhteistyöverkosto on kasvanut kaksinkertaiseksi ja 3AMK:n TKI-toiminta on lisännyt tunnettuutta alueen yritysten, julkisten organisaatioiden ja kolmannen sektorin keskuudessa.

ProjektiBoosterin ansiosta syksyn 2017 pilotointikierroksen tiimeistä jätettiin kuusi hankehakemusta. Vuoden 2018 tavoitteena on aikaansaada ProjektiBoosteri-toiminnalla runsaasti enemmän hakemuksia.

Vuoden 2018 alussa 3AMK -korkeakouluissa on otettu käyttöön yhteiset resurssien ja TKI-hankkeiden seurannan ja raportoinnin työkalut (Oma, Reportronic). Yhteistyötä varten on valmisteltu keskinäinen sopimus: Horisontti 2020 Linked Third Party -menettely. Yhteistä viestintää on tehostettu.

Ammattikorkeakoulujen toteuttama soveltava TKI-toiminta edistää nopeaa ja innovatiivista uusien tutkimus- ja kehittämisalueiden yhdistelyä. Se hyödyttää ympäröivää yhteiskuntaa nopeasti. Joustavalla osaamisalueiden yhteistyöllä 3AMK voi paremmin tarjota TKI-palveluja suoraan yritysten ja muiden toimijoiden tarpeita varten. Tutkimustiedon käyttö käytännön ongelmien ratkaisuun avaa jatkuvasti mahdollisuuksia innovaatioiden kaupallistamiseen.

Kehittämisen kohteet

3AMK:n TKI-toiminnassa on tunnistettu kehittämisen kohteita. Metropolian TKI-toiminnan ulkoinen arviointi tehtiin 3AMK -yhteistyössä, joten Metropolian tunnistettuja vahvuuksia ja kehittämiskohteita voi soveltaa paitsi Metropolian TKI-toimintaan, myös TKI-toiminnan vahvistamiseen kaikissa kolmessa korkeakoulussa. 3AMK:n tulisi:

1. Lisätä kansainvälistä yhteistyötä, mm. Horisontti 2020 ja FP9-puiteohjelman rahoitushakemusten muodossa. Kansainvälisten 3AMK -hankehakemusten syntyminen on käynnistynyt ja parhaillaan valmistellaan kuutta hakemusta. Kansainvälisten yhteyksien luominen vaatii pitkäjänteisyyttä, osaamista ja näyttöä.
2. Vahvistaa 19:n R&D Excellence -osaamisalueen ja niiden yhteyshenkilöiden toimintaedellytyksiä ja tunnettuutta. R&D Excellence -osaamisalueet ovat 3AMK:n vahvuuksia yhdistäviä osaamiskeskittymiä, jotka vastaavat globaalin yhteisön tarpeista kumpuaviin TKI-haasteisiin. Osaamisalueet mahdollistavat ajan myötä TKI-toiminnan ja opetuksen luontevan integraation.
3. Kasvattaa hankevolyymia, erityisesti keskittämällä voimavarat R&D Excellence -osaamisalueiden hankehakuihin. Hankehauissa painotetaan isoja ja kansainvälisiä rahoitusinstrumentteja. ProjektiBoosteri tukee tavoitteen toteutumista.
4. Vahvistaa TKI-osaamista ja vaikuttavuutta, keinoina R&D Excellence -osaamisalueet tiimeineen, ProjektiBoosteri ja tekoälyyn perustuvan osaamiskartan rakentaminen tukemaan TKI-toimintaa ja -rakenteita.

5. Perustaa fyysinen yhteinen TKI-työntekijöiden kohtaamispaikka osaamisen vahvistamiseksi, innovatiivisuuden lisäämiseksi ja työnteon inspiroivaksi ympäristöksi.

TKI-YHTEISTYÖ AALTO-YLIOPISTON KANSSA

Aalto-yliopiston kanssa TKI-yhteistyöhankkeiden teemat liittyvät muun muassa älykkääseen liikkumiseen, terveysteknologiaan ja yrittäjyyden edistämiseen. Yhteisiä TKI-hankkeita on vuonna 2018 käynnissä kaikkiaan seitsemän.

Metropolia on nyt ensimmäistä kertaa mukana Biodesign Finland-projektissa. Metropolia, Aalto-yliopisto, Helsingin yliopisto ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri ovat rekrytoineet neljä henkilöä yhdeksäksi kuukaudeksi projektiin. Hanke alkoi maaliskuussa ja kestää vuoden loppuun. Se pohjautuu Stanfordin yliopistossa kehitettyyn konseptiin ja pyrkii kehittämään teknisiä, kaupallistettaviksi sopivia ratkaisuja sairaaloiden käytännön tarpeisiin tarjoamalla valitulle tiimille koulutusta sairaalaympäristössä ja luomalla uutta yritystoimintaa. Business Finlandin rahoittamassa Health Mems-hankkeessa kehitetään puolestaan yhdessä Aalto-yliopiston ja VTT:n kanssa MEMS-sensortechnologiaan perustuvia terveystieteen menetelmiä.

Uusia liikkumisen ratkaisuja kehitetään yhteistyössä 6AIKA-rahoitteisissa SOHJOA ja Perille asti hankkeissa. Perille asti-hankkeessa tavoitteena on löytää markkinalähtöisesti uusia, älykkäitä liikkumisen ratkaisuja ja palveluja erityisesti matkailutoimialan yritysten hyödynnettäväksi. Yritykset voivat tarjota liikkumisen palveluja osana omaa tuotevalikoimaa ja palvelukokonaisuutta.

SOHJOA (Suomen Olosuhteet Huomioiva Joukkoliikenteen Omatoiminen Ajoneuvo) on osa 6Aika-kaupunkien Euroopan aluekehitysrahaston tukemaa hankekokonaisuutta. Metropolian monialaisina hankekumppaneina ovat Aalto-yliopiston lisäksi Forum Virium Helsinki, Maanmittauslaitos sekä Tampereen teknillinen yliopisto. Hanke vastaa elinkeinoelämän sekä kestävän ja älykkään kaupunkiliikenteen haasteisiin tuomalla kaupungeille kustannustehokkaat, vähäpäästöiset sekä matkustajien tarpeet huomioivat autonomiset piensähköbussit. Hankkeissa siis testataan ja kehitetään älykästä etävalvottua kuskitonta liikkumista osana oikeaa kaupunkiliikennettä. Robottibussit tulevat liikenteeseen Helsingin, Espoon ja Tampereen alueelle

Metropolia on mukana Aalto-yliopiston vetämässä OKM:n rahoittamassa YTYÄ-hankkeessa, joka vahvistaa opiskelijoiden työelämä- ja yrittäjyystaitoja. Korkeakoulut, opiskelijat ja työelämän toimijat kehittävät ja levittävät yhdessä laajasti hyödynnettäviä menetelmiä ja toimintatapoja, joiden ansiosta opiskelijoiden kyky työllistyä ja perustaa kasvuyrityksiä paranee.

ULKKOISEN TKI-RAHOITUKSEN KASVU

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan ulkopuolinen rahoitus on kasvanut myönteisesti. Vuonna 2016 ulkopuolisen TKI-rahoituksen liikevaihto oli 3,5 miljoonaa euroa, ja vuonna 2017 vastaava luku oli 4,9 miljoonaa euroa, joten tavoite ylitettiin puolella miljoonalla eurolla. Suotuisa kehitys jatkuu vuonna 2018 ja tavoitteena on 5,7 miljoonan liikevaihto.

Ulkopuolisen TKI-rahoituksen kasvuun ovat vaikuttaneet EU-ohjelmakauden 2014-2020 hankkeiden

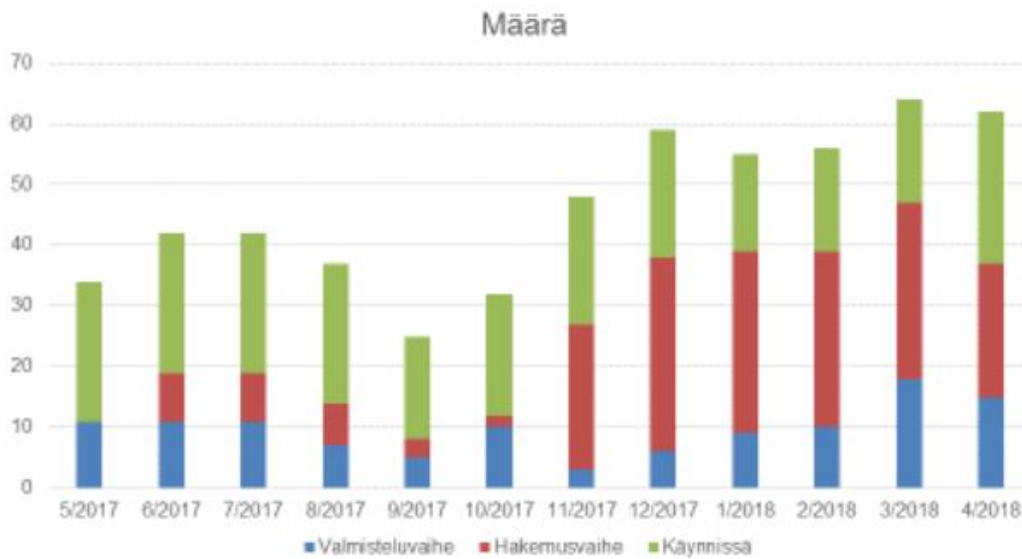
täysimittainen käynnistyminen, oman TKI-osaamisen, etenkin hakemusten valmisteluosaamisen vahvistuminen, ja hyvät hankekumppanuudet. Älykkään liikkumisen innovaatiokeskittymän, jonka hankkeiden rahoitus on noin yksi viidesosa ulkopuolisen TKI-rahoituksen liikevaihdosta, menestys perustuu juuri hyviin kumppanuuksiin. Yhteistyössä kaupunkien, yritysten ja yliopistojen kanssa on pystytty samaan myös H2020-rahoitusta. Myös 3AMK-yhteistyö tuo vaikuttavuutta ja uutta osaamista.

AVOIMEN TIETEEN JA TUTKIMUKSEN TOIMINTATAPA

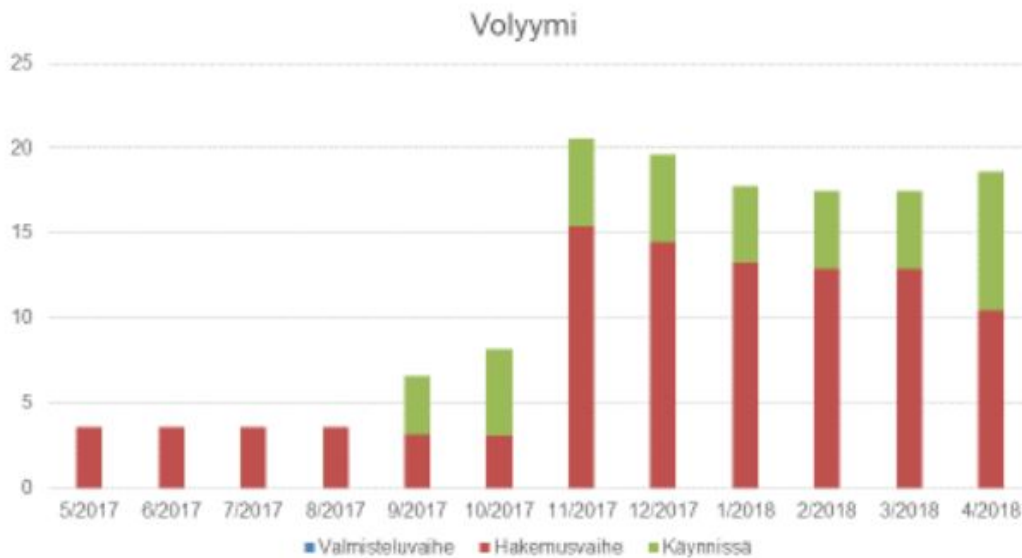
Avoimia toimintatapoja kehitetään erityisesti OKM:n rahoittamassa "Ammattikorkeakoulujen avoin TKI-toiminta, oppiminen & innovaatioekosysteemi" -hankkeessa yhdessä 11 ammattikorkeakoulun ja Aalto-yliopiston kanssa. Tavoitteena on uusien menetelmien avulla avata toimintatapoja TKI:ssä, TKI-integroidussa oppimisessa sekä aluekehitystyössä toimittaessa ulkopuolisten kumppaneiden kanssa. Fokus on tulosten, osaamisen ja yhteistyön (mm. erilaiset tuotokset, aineistot/datat, julkaisut, tiedot ja taidot, verkostot, vuorovaikutus, resurssit) avaamisessa. Vuoropuhelu näiden osa-alueiden välillä toimii vaikuttavuuden, oppimisen ja uuden tiedon tuottamisen lähteenä sekä kasvun pohjana.

Hankkeessa luodaan yhdessä työkaluja, joiden avulla TKI-toimintaa ja siihen liittyvää oppimista ja osaamista voidaan muuttaa entistä avoimemmaksi ja siten parantaa tiedon liikkumista yhteiskunnassa. Päämääränä on päästä yhdensuuntaisesta toimintatavasta vuorovaikutukseen, yhteiskehittämiseen (co-creation) ja innovaatioekosysteemin mukaiseen toimintaan. Tämä kasvattaa ammattikorkeakoulujen kilpailukykyä, tehostaa TKI-työn laatua ja luotettavuutta sekä lisää yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Hankkeessa rakennetaan palveluverkosto, joka tukee tiedon ja osaamisen liikkumista ammattikorkeakoulujen innovaatioekosysteemissä.

Hankesalkku, 5/2017-5/2018

Hankesalkku, 5/2017-4/2018

Kuvio 1. 3AMK:n yhteisen TKI-hankesalkun kehittyminen, vuosina 2017–2018.

Korkeakoulu yhteisö voimavarana

Korkeakoulut arvioivat ja kehittävät suunnitelmallisesti johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä kaikilla

organisaatiotasolla. Korkeakoulut toteuttavat hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa sekä ottavat työhyvinvoinnin tarkastelussa käyttöön yhtenäisen ja vertailukelpoisen työvälineen. Korkeakoulut edistävät tasa-arvoa ja moniarvoisuutta henkilöstöpolitiikassaan sekä perustehtäviensä sisältöjen kehittämisen kautta. Korkeakouluyhteisöä vahvistetaan henkilöstön osaamista kehittämällä, verkostoitumalla, kansainvälisillä rekrytoinneilla sekä hyödyntämällä opiskelijoiden osaamista. Korkeakoulut ottavat merkittävän roolin toiminta-alueensa kulttuurisen monimuotoisuuden vahvistamisessa.

Korkeakoulut kuulevat ja sitouttavat henkilöstöä ja opiskelijoita johtamis-, organisaatio- tai muiden uudistusten varhaisessa vaiheessa siten, että korkeakouluyhteisön jäsenet voivat vaikuttaa ja ottaa vastuuta muutoksista. Korkeakoulut hyödyntävät opiskelija- ja henkilöstöpalautejärjestelmiä sekä digitalisaation mahdollisuuksia toimintakulttuurin ja käytäntöjen kehittämisessä.

HENKILÖSTÖPOLITIIKAN SEKÄ HENKILÖSTÖN OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Strategisen henkilöstösuunnitelman ja -politiikan avulla luodaan hyvät puitteet strategian toteuttamiselle. Avaintemoja vuosille 2017-2020 ovat henkilöstön osaamisen ja henkilöstöjohtamisen uudistaminen, sekä arjen työn sujuvuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin varmistaminen muutoksessa. Henkilöstösuunnitelmaa rakennetaan ja toimeenpannaan avaintemakohtaisissa työryhmissä, joissa on mukana eri henkilöstöryhmien edustajia ja teemakohtaisia asiantuntijoita

Henkilöstön osaamisen kehittämisessä tavoitteena on varmistaa, että Metropolia on jatkuvasti osaamiseltaan, määrältään ja rakenteeltaan toiminnallisia tarpeita vastaava henkilöstö. Painopisteenä henkilöstön osaamisen kehittämisessä on opettajuuden uudistaminen. Uusi opettajuus -työryhmän tuloksena on rakentunut uusi lehtorin työnkuva, jonka toimeenpano on käynnistetty osana kevään 2018 tavoite- ja kehityskeskustelua.

Henkilöstöjohtamisessa merkittäviä uudistamisen kohteita ovat resursointi, palkitseminen ja kannustaminen, sekä henkilöstön moninaisuuden ja motivaation huomioiminen arjen esimiestyössä.

- Syksyllä 2017 palkitsemisen ja kannustamisen -työryhmä työsti uuden palkitsemisen ja kannustamisen mallin, joka hyväksyttiin hallituksessa loppuvuodesta 2017. Mallin käyttöönotosta sovittiin päätettävän myöhemmin.

- Alkukeväästä 2018 moninaisuuden ja motivaation työryhmä rakensi uuden työntekijäkeskeisen arjen esimiestyön mallin sekä uuden lähiesimiehen työnkuvan. Uusi esimiestyön malli ja lähiesimiehen rooli otetaan käyttöön osana syksyn 2018 organisaatiouudistusta.

- Resursointi-työryhmä aloittaa työnsä vuoden 2019 alussa.

Arjen työn sujuvuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin varmistaminen muutoksessa.

- Työryhmän painopiste on kevään 2018 ajan ollut yt-tilanteen hyvässä hoitamisessa ja organisaation toiminnan tukemisessa.

KORKEAKOULUYHTEISÖN JÄSENTEN SITOUTTAMINEN UUDISTUKSISSA

Uudistustyötä on tehty tiiviissä yhteistyössä metropolialaisten kanssa. Toiminnan keskittymistä neljälle kampukselle ja kunkin kampuksen sujuvaa yhteistyötä on edesautettu säännöllisesti tapaavissa kampusryhmissä. Jokaisessa ryhmässä on edustettuna eri rooleissa työskentelevää henkilöstöä yhdessä opiskelijoiden kanssa. Kunkin kampuksen vastuujohtaja on mukana kampusryhmien työskentelyssä.

Uudistuvaan työskentely-ympäristöön ja työtapoihin liittyviä osallistavia työpajoja on järjestetty vuoden aikana runsaasti. Työpajat ovat olleet avoimia sekä henkilöstölle että opiskelijoille. Niiden teemoja ovat olleet uudistuva pedagogiikka, yritys yhteistyö uudistuvilla kampuksilla ja työskentely uudistuvissa tiloissa.

Kampusmuutosfoorumeita on järjestetty säännöllisesti. Nämä tilaisuudet ovat olleet avoimia koko korkeakouluyhteisölle, niissä on käyty keskustelua ja osallistuminen on mahdollistettu myös etäyhteyden avulla. Foorumeihin on koottu kunkin kampuksen uudistamiseen liittyviä ajankohtaisia asioita. Niissä on ollut myös mahdollista nostaa esiin itseään kiinnostavia aiheita.

PALAUTEJÄRJESTELMIEN JA DIGITALISAATION HYÖDYNTÄMINEN TOIMINTAKULTTUURIN KEHITTÄMISESSÄ

Useassa kehittämishankkeessa on henkilöstön osallistamiseen on hyödynnetty digitaalisen joukkoistamisen välinettä. Se on mahdollistanut eri henkilöstöryhmien laajan osallistumisen yhteiseen kehittämiseen. Digitaalinen väline on mahdollistanut osallistumisen dokumentoimisen entistä paremmin.

Aiempaa useampaan tapahtumaan, foorumiin ja tilaisuuteen on järjestetty etäosallistumisen mahdollisuus. Myös etäosallistujien kommentit on huomioitu tilaisuuksissa moderaattorin välityksellä. Tallenteet tilaisuuksista ovat kaikkien metropolialaisten saatavilla.

3. METROPOLIA AMMATTIKORKEAKOULUN TEHTÄVÄ, PROFIILI JA VAHVUUSALAT

Tehtävä ja profiili

Metropolia on kansainvälisesti verkostoitunut korkeakoulu, joka kouluttaa työelämään osaajia, tuottaa uusia innovaatioita yhteiskunnallisiin ja elinkeinoelämän tarpeisiin ja vahvistaa metropolialueen elinvoimaisuutta. Metropolia tuotteistaa osaamistaan liiketoiminnaksi ja tarjoaa ratkaisuja muuttuvan elinkeinoelämän tarpeisiin.

OSAAMISEN TUOTTEISTAMINEN JA RATKAISUJEN TARJOAMINEN ELINKEINOELÄMÄN TARPEISIIN

Metropolia on vahvasti kasvattanut liiketoimintaa yrityksille myytävien palveluiden kautta. Vuonna 2017 liiketoiminnan kokonaistuotot olivat 5,15 miljoonaa euroa, josta elinkeinotoiminnan osuus oli 3,66 miljoonaa euroa ja muun liiketoiminnan osuus 1,5 miljoonaa euroa. Metropolian yrityksille myytäviä palveluita ovat henkilöstön täydennyskoulutukset, testauspalvelut, asiantuntijoiden konsultaatiopalvelut ja lisäksi tilavuokraus. Metropoliaassa toteutettiin vuonna 2017 yli 700 täydennyskoulutusta, joihin osallistui yhteensä 6300 henkilöä. Jatkossa näitä myytäviä palveluita tulemme tarjoamaan Yritysareena- konseptin kautta.

Metropolia on myös julkishallinnon puolella merkittävä täydennyskoulutusten toteuttaja. Olemme vastanneet vuodesta 2015 lähtien Vantaan kaupungin koko henkilöstön täydennyskoulutuksista. Sopimus jatkuu vuoden 2018 loppuun asti. Elinkeinoelämälle myytävien palvelujen lisäksi olemme kehittämässä Asukasareena-konseptin alla neljälle uudelle kampukselle ja virtuaalikampukselle uusia asiakaslähtöisiä maksullisia palveluita, joita toteutetaan osana opiskelijoiden opintoja. Aikaisemmin tuotettujen maksullisten palveluiden mm. Positia ja digipaino lisäksi olemme kehittämässä uusia palveluita terveystyö- ja hyvinvointialalle ja uuden teknologian hyödyntämiseen eri toimialoilla.

Vuonna 2017 toteutettiin yhdessä rakennusalan yritysten kanssa infratyönjohdon muuntokoulutus, josta lähes kaikki työllistyivät yhteistyöyrityksiin. Helmikuussa 2018 käynnistyi työ- ja elinkeinoministeriön rahoittamana toinen infratyönjohdon koulutus, joka suunniteltiin ja toteutettiin yhteistyössä rakennusalan yritysten kanssa. Lisäksi Metropolia on saanut OKM:ltä sata koulutuspaikkaa tekniikanaloille suunnattuihin tutkintotavoitteisiin muuntokoulutuksiin, joista osa käynnistyi huhtikuussa 2018 ja loput elokuussa 2018. Jo toteutuneiden muuntokoulutusten myötä olemme kehittäneet yritysyrityshöön Metropolia Match-konseptin, jolle on haettu tavaramerkkiä. Jatkossa Metropolia on mukana toteuttamassa ja kehittämässä muuntokoulutuksia yhdessä viiden ammattikorkeakoulun (Haaga-Helia, Laurea, Metropolia, Hamk ja Xamk) kanssa 5 Stars- mallilla.

Metropolian, Haaga-Helian ja Laurean (3AMK) liittouma on perustanut koulutusviennin edistämiseksi yhteisen koulutusvientiyhtiön EduExcellence (EE) Oy:n, joka on toiminta käynnistynyt elokuussa 2017 toimitusjohtajan rekrytoinnilla. EEssä työskentelee seitsemän henkilöä. EduExcellence markkinoi ja myy 3AMK:n tutkintoja ja täydennyskoulutuksia sekä konsultaatiopalveluita.

Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Ammattikorkeakoulun määrittelemät vahvuusalat ovat cleantech ja biotalous, hyvinvointi ja kuntoutus, luova talous ja kaupunkikulttuuri, terveellinen rakentaminen sekä älykäs teknologia.

Metropolian määrittelemät vahvuusalat ovat cleantech ja biotalous, hyvinvointi ja kuntoutus, luova talous ja kaupunkikulttuuri, terveellinen rakentaminen sekä älykäs teknologia. Osaamisen kehittämistä ja verkostoja näillä vahvuusaloilla on systematisoitu ja konkretisoitu innovaatiokeskittymien avulla. Ilmiölähtöisten innovaatiokeskittymien teemat: älykäs liikkuminen, asiakaslähtöiset hyvinvointi- ja terveystyöpalvelut, tietohjattu rakentaminen, puhtaat ja kestävät ratkaisut sekä uudistuva ihmisten kaupunki (työnimi) ennakoivat alueita, joissa tulevaisuudessa tarvitsemme osaamista. Teknologinen kehitys on suurin koulutusta ja osaamista tulevaisuudessa muokkaava ajuri, joten uusien teknologioiden (IoT, AI, XR ja robotiikka) ihmiskeskeistä sovellusosaamista vahvistetaan kaikkien innovaatiokeskittymien teemoissa.

4. TUTKINTOTAVOITTEET

Ammattikorkeakoulu arvioi vuoden 2017 loppuun mennessä yhdessä muiden sosionomi (AMK) tutkintonomikkeeseen

johtavaa koulutusta antavien ammattikorkeakoulujen kanssa sosiaalialan koulutusta siten, että syntyy nykyistä vahvempia yksiköitä työelämän tarpeita vastaavasti. Lastentarhanopettajien koulutusmääriä on sovittu lisättäväksi yliopistoissa.

Tavoitteet	Vuosina 2017 - 2020 keskimäärin
Ammattikorkeakoulututkinnot	2 470
Taiteet ja kulttuurialat, kasvatusalat, yhteiskuntatieteet	320
Humanistiset alat, lääketieteet ja terveys- ja hyvinvointialat	930
Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet ja palvelualat	240
Luonnontieteet, tietojenkäsittely ja tietoliikenne, tekniikan alat ja maatalous- ja metsätieteelliset alat	980
Ammattikorkeakoulukohtaiset tavoitteet	
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	443

SOSIONOMI (AMK) TUTKINTONIMIKKEESEEN JOHTAVAN KOULUTUKSEN ARVIOINTI

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry toteutti sosiaalialan koulutusta ja TKI-toimintaa koskevan selvityksen vuonna 2017. Selvityksen tavoitteena oli kartoittaa ammattikorkeakoulujen sosiaalialan koulutusvastuiden ja TKI-toiminnan profiileja sekä sosiaalialan osaamistarpeita, jotka liittyvät sosiaali- ja terveysalan uudistukseen ja yhteiskunnalliseen muutokseen. Selvityksessä hyödynnettiin lähdeaineistona aiempia tutkimuksia, Arenen sosiaalialan verkostojen tuottamia aineistoja, sosiaalialan toimijoiden haastatteluja, Talentian toteuttamaa Vastavalmistuneiden urapolut-seurantakyselyä sekä Arenen ammattikorkeakouluille lähettämää kyselyä

Selvityksen keskeiset huomiot:

- Sosionomien tietoperusta on yhteiskunta- ja kasvatustieteisiin perustuvaa.
- Sosionomeilla (AMK) on laaja-alainen ja moniulotteinen sosiaalialan osaaminen, joka on koulutuksen ainutlaatuinen vahvuus.
- Sosionomeilla on syvälle menevää erikoisosaamista liittyen elämänkaaren eri vaiheisiin, asiakasryhmiin sekä työmenetelmiin.
- Innovatiiviset pedagogiset ratkaisut yhdistettynä monipuolisiin työelämäyhteyksiin antavat vahvat valmiudet työelämään ja sen kehittämiseen.
- Ammattikorkeakoulujen monialainen TKI-toiminta tuottaa sosiaalialaa uudistavaa osaamista.

Lue lisää: http://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2018/arene_sosionomiselvitys_pitka_raportti_fin.pdf?t=1526901428

5. RAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakoululle perusrahoitusta ammattikorkeakoululaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi ammattikorkeakoululain (932/2014) 43§:n, ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen (1129/2014)12, 13 ja 14 §:n (siten kuin ne ovat asetuksessa 813/2016) ja ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (814/2016) perusteella yhteensä

89 225 000 euroa momentilta 29.40.55 seuraavasti:

Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 77 830 000 euroa.

Strategiarahoitusta kohdennetaan ammattikorkeakoulun strategian mukaiseen toimintaan 4 150 000 euroa vuonna 2017, 3 750 000 euroa vuonna 2018, 3 250 000 euroa vuonna 2019 ja 3 250 000 euroa 2020 ottaen huomioon sopimuksessa nimetyt strategisen kehittämisen toimenpiteet ja niiden ajoittuminen. Strategiarahoituksen kohdentamisessa on otettu huomioon erityisesti:

- Haaga-Helian, Laurean ja Metropolian strategisen liittouman muodostaminen ja yhteistyön tiivistäminen pääkaupunkiseudulla (1,2 milj. euroa/vuosi sisältäen myös Haaga-Helian ja Laurean osuuden)
- kuntoutusalan osaamiskeskittymän muodostaminen
- kampusrakenteen kehittäminen
- yliopistoyhteistyö pääkaupunkiseudulla
- valintamenettelyjen uudistaminen ml. ylioppilastutkinnon ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen tutkintojen parempi hyödyntäminen
- opetuksen, tutkimuksen ja palvelujen digitalisaatio ja opetus- ja tutkimusaineistojen laaja avoimuus
- toimintamallien kehittäminen maahanmuuttajien korkeakoulutukseen ja työelämään ohjaamiseen

Arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä ammattikorkeakoulujen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus ammattikorkeakouluille aiheutuneista kustannuksista yhteensä 7 245 000 euroa.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

HAAGA-HELIAN, LAUREAN JA METROPOLIAN STRATEGISEN LIITTOUMAN MUODOSTAMINEN JA YHTEISTYÖN TIIVISTÄMINEN PÄÄKAUPUNKISEUDULLA

Haaga-Helian, Laurean ja Metropolian strategisen liittouman yhteistyö on edennyt tiiviisti neljällä yhteistyöalueella, jotka ovat oppimistoiminta, vaikuttava TKI-toiminta, koulutusvienti sekä innovaatiotoiminta, työelämäyhteistyö ja yrittäjyys.

Lisätietoa asiasta raportin kohdissa "Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina", "Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään" sekä "Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia".

KUNTOUTUSALAN OSAAMISKESKITYMÄN MUODOSTAMINEN

Kuntoutuksen osaamiskeskittymää on viety valtakunnallisessa verkostossa aktiivisesti eteenpäin sekä osaamisen että opetuksen osalta. Kehittämisen rooleja on jaettu, jotta vahvin osaaminen tulisi yhteiseen käyttöön ja toiminta olisi kustannustehokasta. Yhteistä orientaatiota viety eteenpäin, samoin käynnistetty ristiinopiskelu hanke, erikoistumisopinnot kehitetty yhdessä sekä hanketyötä tehty yhdessä.

Lisätietoa asiasta raportin kohdassa "Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina".

KAMPUSRAKENTEEN KEHITTÄMINEN

Metropolian tilastrategian mukaan toiminta keskitetään vuosien 2017-2019 aikana neljälle kampukselle: Arabiaan ja Myllypuroon Helsingissä, Leppävaaraan Espoossa ja Myyrmäkeen Vantaalla. Kampusprojekti on edennyt suunnitelmien mukaisesti muuttovaiheeseen.

Lisätietoa asiasta raportin kohdassa "Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina".

YLIOPISTOYHTEISTYÖ PÄÄKAUPUNKISEUDULLA

Metropolia ja Aalto-yliopiston strategisen kumppanuussopimuksen toimeenpanoa on jatkettu. Opetusyhteistyön mahdollisuuksia on kartoitettu erityisesti tekniikkakärjellä ja seuraavilla aloilla: matematiikka, fysiikka, kemia, tietotekniikka, sähkötekniikka, maankäyttö ja maanmittauksen tietotekniikka, neurotiede ja lääketieteellinen tekniikka sekä ympäristötekniikka.

Lisätietoa asiasta raportin kohdissa "Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina" sekä "Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia".

VALINTAMENETTELYJEN UUDISTAMINEN ML. YLIOPILASTUTKINNON JA TOISEN ASTEEN AMMATILLISEN KOULUTUKSEN TUTKINTOJEN PAREMPI HYÖDYNTÄMINEN

Metropolia koordinoi OKM:n erityisavustusta saanutta ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittämishanketta 2017-2019. Hanke koostuu seuraavista osahankkeista:

- Todistusvalinnan kehittäminen
- Valintakokeiden kehittäminen ja digitalisointi
- AMK-opintoihin valmistavan opintopaketin (AMK-opintoväylä) kehittäminen tekniikan ja liiketalouden alalle
- Opiskelijavalintoihin liittyvän ohjauksen ja viestinnän kehittäminen.

Lisätietoa asiasta raportin kohdassa "Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään".

OPETUKSEN, TUTKIMUKSEN JA PALVELUJEN DIGITALISAATIO JA OPETUS- JA TUTKIMUSAINESTOJEN LAAJA AVOIMUUS

Opetuksen digitalisaation kehittäminen jatkuu Metropoliaossa vahvasti. Kehittämisen keskiössä ovat opettajien digipedagogisen osaamisen vahvistaminen ja muun henkilöstön digitaitojen tukeminen. Opettajien tukena toimii 17-henkinen digimentoriverkosto ja sitä luotsaava digipäällikkö. Digimentoriverkosto järjestää monipuolista koulutusta viikoittain ja sitä tarjotaan usealla kampuksella. Koulutusten osallistujamäärät ovat olleet selkeässä nousussa verrattaessa edellisiin vuosiin.

Lisäksi opetuksen digitalisaation tueksi kehitetään uusia digitaalisia oppimisympäristöjä, kuten virtuaalikampus, 360-ympäristöt, 3D-mallit, AR- ja VR-ympäristöt. Näitä kehitetään moniammatillisissa projekteissa, yhdessä opiskelijoiden kanssa. Nämä ympäristöt ovat ja tulevat olemaan avoimesti kaikkien metropolialaisten saatavilla.

Haaga-Helian, Laurean ja Metropolian strategisen liittouman rehtorikollegion hyväksymissä yhteisissä avoimuuden lupauksissa ja periaatteissa on sovittu avoimen TKI-toiminnan sekä soveltuvin osin avoimen koulutuksen ja liiketoiminnan periaatteista, soveltamisalueista ja tavoiteaikataulusta taulukon 1 mukaisesti (taulukko osion lopussa liitteenä).

Käytämme avointa julkaisupolitiikkaa noudattavia julkaisukanavia aina kun se on mahdollista ja järkevää. Vuonna 2017 avoimesti saatavilla olevien julkaisujen osuus kaikista OKM tiedonkeruussa ilmoitetuista julkaisuista oli 32 prosenttia.

Avoimesti saatavaksi asetettuja (eli kansalliseen tai kansainväliseen tietoarkistoon tallennettuja) TKI-aineistoja (esim. kyselyt, haastattelut, mittausaineistot) ei ollut vuonna 2017. Haasteena onkin, miten aineistojen tunnistamisesta, anonymisoinnista, säilytyksestä ja avaamisesta tehdään luonteva osa TKI-prosessia. Tähän haasteeseen tartutaan 3AMK-yhteistyön lisäksi "Ammattikorkeakoulujen avoin TKI-toiminta, oppiminen & innovaatioekosysteemi" -hankkeessa yhdessä 11 ammattikorkeakoulun ja Aalto-yliopiston kanssa (ks. lisätietoja kohdasta "Avoimen tieteen ja tutkimuksen toimintatapa").

TOIMINTAMALLIEN KEHITTÄMINEN MAAHANMUUTTAJEN KORKEAKOULUTUKSEEN JA TYÖELÄMÄÄN OHJAAMISEEN

Metropolia on toiminut kevästä 2016 alkaen maahanmuuton vastuukorkeakouluna rakentaen asiakaslähtöisesti SIMHE (Supporting Immigrants in Higher Education)- palveluja. SIMHE-Metropolian tavoitteena on ohjata korkeakoulukelpoisia ja korkeakoulutettuja maahanmuuttajia tarkoituksenmukaisille koulutus- ja urapoluille.

SIMHE-Metropolia toimii verkostomaisesti kotouttamisen laaja-alaisessa poikkihallinnollisessa toimintaympäristössä. Ohjauspalveluasiakkaiden määrä on jatkanut voimakasta kasvuaan.

Lisätietoa asiasta raportin kohdassa "Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään".

Taulukko 1. Yhteisten avoimuuden periaatteiden soveltamisalueet ja tavoiteaikataulut

Aineistojen, menetelmien ja tulosten avoimuus eettiset, juridiset ja liiketaloudelliset reunaehdot huomioiden	Avoimuuden periaatteet 2018			Avoimuuden periaatteet 2020		
	A ¹⁾	M ²⁾	T ³⁾	A ¹⁾	M ²⁾	T ³⁾
Julkisesti rahoitettu TKI-toiminta	x	x	x	x	x	x
Oppimistoiminta						
• Opinnäytetyöt	x	x	x	x	x	x
• Projektit	x	x	x	x	x	x
• Opetus				x	x	
Liiketoiminta						
• Maksullinen TKI-toiminta					x	x
• Kaupalliset palvelut					x	x
TKI- ja oppimistoiminnan infrastruktuurit ja ympäristöt ⁴⁾						
Avointen aineistojen, menetelmien ja tulosten hyödyntäminen						

¹⁾ Aineisto = kerättävä, tuotettava ja käytettävä materiaali, jota analysoimalla pyritään vastaamaan ongelmaan

²⁾ Menetelmä = valittu tekniikka, jonka avulla (TKI-)toimintaa käytännössä toteutetaan, ja joka asettaa säännöt aineiston keruulle ja analyysille ja/tai Metodi = suunnitelmallinen, dokumentoitu ja objektiivinen menettelytapa tehdä (TKI-)toimintaa tavalla, joka tuottaa tuloksia.

³⁾ Tulos = ratkaisu ongelmaan

⁴⁾ TKI- ja oppimistoiminnan infrastruktuureja ja ympäristöjä ovat erilaiset kokonaisuudet, jotka muodostuvat esimerkiksi tutkimuksen, osaamisen, innovaatiotoiminnan, palvelujen tai fyysisten laitteiden ympärille. Infrastruktuurit ja ympäristöt ovat olennainen osa ammattikorkeakoulujen osaamista ja ne tukevat sekä oppimistoimintaa että tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa.

6. RAPORTOINTI

Ammattikorkeakoulu raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittaisessa erillisraportissa sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Ammattikorkeakoulu myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan ammattikorkeakoulujen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Ammattikorkeakoulu informoi ennakoivasti, vuosiraportoinnin ulkopuolella ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa sopimuskauden aikana vuosittain, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa OKM käy vuosittain alkusyksystä tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi sopimuksen toteutumista ministeriön kirjallisessa palautteessa, ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen yhteydessä ja osana vuotuista tilastoseurantaa.

ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Henri Kuitunen
Hallituksen puheenjohtaja

Hannu Sirén
Johtaja

Riitta Konkola
Rehtori